

Valtiovarainministeriö / Vero-osasto

valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: Hankkeen VM013:00/2020 lausunto

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Keskuskauppakamarilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi käänteisen hybridin tilanteiden verotusta koskevasta sääntelystä. Ehdotetut muutokset ovat direktiivipohjaisia. Keskuskauppakamari esittää lausuntonaan kunnioittaen seuraavaa.

Ehdotetun muutoksen arvioidaan turvaavan Suomen veropohjaa. Hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, ettei kuitenkaan vaikuta siltä, että käänteisiä hybridejä olisi tällä hetkellä laajasti hyödynnetty, joten muutoksen vaikutukset verotuottoon arvioidaan vähäisiksi. Keskuskauppakamari katsoo, että tällainen fiskaalisesti vähämerkityksinen muutos tulee toteuttaa siten, että tulkintaepäselvyydet ja sen myötä hallinnolliset kustannukset toimijoille minimoidaan.

Valittu sääntelymalli

Direktiivin sääntelymalli perustuu hybridiyksikön verotuksellisen läpivirtauksen rajoittamiseen siten, että hybridiyksikkö säädettäisiin erilliseksi verovelvolliseksi. Kansallisen yhtymäverotuksen erityispiirteiden johdosta hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan kuitenkin rajoitetusti verovelvollisten yhtiömiesten verovelvollisuuden laajentamista.

Keskuskauppakamari pitää säännöksen soveltamisalan rajaamista elinkeinoyhtymiin oikeana lähtökohtana ja valittua sääntelymallia sopivimpana Suomen verojärjestelmään. Yhtiömiestarkastelutapa on selkeä myös niissä tilanteissa, joissa osa yhtymän yhtiömiehistä on käänteistä hybridiyksikköä koskevan sääntelyn soveltamisalaan kuuluvassa tilanteessa ja osa ei. Tällaisessa tilanteessa yhtymän verottaminen erillisenä verovelvollisena vaikuttaisi myös niiden yhtiömiesten verotukseen, jotka eivät ole käänteistä hybridiyksikköä koskevan sääntelyn soveltamisalaan kuuluvassa tilanteessa. Keskuskauppakamari katsoo, ettei tällainen muutos olisi mahdollinen ilman yhtymäverotuksen laajamittaisempaa uudelleentarkastelua.

Sääntelytavan poiketessa direktiivistä jatkovalmistelussa tulisi varmistaa, että valittu sääntelytapa johtaa direktiivin mukaiseen lopputulokseen. Tässä tarkastelussa tulee ottaa huomioon, että ratkaisun KHO 2002:34 perusteella kommandiittiyhtiön ja avoimen yhtiön ulkomaisille yhtiömiehille syntyy yleensä verovelvollisuus Suomeen joka tapauksessa, ja TVL 9 §:n 5 momen-

tin mukaiset tilanteet, joissa kommandiittiyhtiön äänettömille yhtiömiehille ei synny verovelvollisuutta Suomessa eräin edellytyksin, koskevat pääomasijoitusrahastoja, joita taas lähtökohtaisesti koskisi uuteen sääntelyyn ehdotettu vaihtoehtorahastoihin liittyvä poikkeus.

Täsmennystä vaativat soveltamistilanteet

- Keskuskauppakamari tukee vaihtoehtorahastoja koskevan poikkeuksen ottamista osaksi Suomen kansallista lainsäädäntöä. Esitysluonnoksen perusteluiden mukaan poikkeuksen soveltamisedellytyksenä olevalla laajaomisteisuudella tarkoitettaisiin, että vaihtoehtorahastolla olisi AIFM-direktiivin mukaisesti useita sijoittajia. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen ESMA:n antama AIFM-direktiivin useita sijoittajia -ilmaisun tulkintaa koskeva soveltamisohje¹ mahdollistaa yhden sijoittajan vaihtoehtorahastot. Perusteluissa tulisi tämentää, että esitysluonnoksen ”laajaomisteisuus” -käsite kattaa myös nämä yhden sijoittajan vaihtoehtorahastot.
- Suomalaisen elinkeinoyhtymän yhtiömies voi olla ulkomainen läpivirtaava yksikkö, jonka osuudenomistajien asuinvaltio voi olla myös muu kuin kyseisen läpivirtausyksikön sijaintivaltio. Tämä on tavanomaista rahastorakenteissa, ja käänteistä hybridiä koskevan sääntelyn kannalta asialla olisi merkitystä silloin, jos vaihtoehtorahastoja koskeva poikkeus ei soveltuisi rahastoon. Perusteluissa olisi hyvä selvittää läpivirtaavan yhtiömiehen verokohtelua vaikkapa esimerkillä, jottei muutosta voida tulkita siten, että yhtiömiehenä oleva läpivirtausyksikkö voisi tulla verotetuksi Suomessa, vaikka sen osuudenomistajia verotettaisiin asuinvaltioissaan suomalaisen elinkeinoyhtymän tulosta.
- Hybridilakiin esitetyn 8 a §:n 2 momentin mukaan *määräysvallan muodostumista arvioitaessa katsotaan 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetulla yhtiömiehellä, joka toimii yhdessä toisen vastaavat edellytykset täyttävän yhtiömiehen kanssa käänteisen hybridiyksikön äänioikeuksien tai pääomaomistuksen suhteen, olevan tämän toisen yhtiömiehen kaikki äänioikeudet tai koko pääomaomistus kyseisessä yksikössä*. Perustelujen mukaan yhdessä toiminen voisi perustua esimerkiksi osakassopimukseen, jos sillä olisi olennaista vaikutusta suhteessa kyseessä olevaan omistukseen tai äänivaltaan. Yhdessä toimimisen perustamista osakassopimukseen olisi hyvä selvittää perusteluissa esimerkillä. Perusteluissa tulisi myös erikseen tämentää, ettei yhdessä toimiminen voi perustua tavanomaiseen rahastosopimukseen tai yhtiösopimukseen.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Anne Horttanainen
Varatoimitusjohtaja

Emmiina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija

¹ European Securities and Markets Authority ESMA 2013/600. Final report. Guidelines on key concepts of the AIFMD. 24.5.2013.